

[J. O. Krag.]

måtte nå på dette som på andre områder, men jeg synes, jeg har ret i min vurdering.

Vi kan pege på en række initiativer i den, socialdemokratiske regerings tid, initiativer, der i allerhøjeste grad har mildnet kontrolrådsspasordningen. Jeg ser ikke en lignende serie af resultater i den nuværende regerings tid, men de kan komme, og vi skal i så fald give udenrigsministeren fuld anerkendelse for det. Foreløbig er der altså kun et enkelt, og jeg synes ikke særlig omfattende eksempel. Har vi gået så langt, at selve ordningen har stået for fald som følge af den danske regerings krav? Tjah, når man går så vidt, at man stiller som et krav, at i ethvert tilfælde, hvor der søges om et kontrolrådspas og den danske regering kræver det givet, skal det gives, så er man dog så nær ved at undergrave ordningen, som man overhovedet kan komme. Det krav stillede vi. Jeg erkender, at vi opnåede ikke at få det opfyldt, men vi opnåede andre, ret vidtgående ændringer.

Med hensyn til Portugals kolonipolitik og vore protester imod den, er jeg ikke overbevist om, at hr. Svend Haugaards fremsættelse var helt objektiv. Det var jo netop i den socialdemokratiske regerings tid, der blev udtalt en klar og skarp fordømmelse i FN, i FN's koloniudvalg, af Portugals kolonipolitik, en klar og skarp fordømmelse, og de kontroverser, jeg havde i NATO med den portugisiske udenrigsminister Nogueira var netop affødt af denne klare og skarpe, entydige og forbeholdsløse fordømmelse af Portugals kolonipolitik, som blev foretaget i min tid.

Jeg undrede mig meget over hr. Per Møllers argumentation. Kan man virkelig i 1969 rejse det spørgsmål, om et dansk parlament, om det danske folketing er kompetent til at beskæftige sig med udenrigspolitiske spørgsmål, til at træffe beslutninger om udenrigspolitiske spørgsmål, som regeringen selvfølgelig skal udføre med hele sin diplomatiske ekspertise? Jeg kan ikke forstå, man kan rejse sådan et spørgsmål. Når jeg tænker tilbage på partiet venstres optræden her i tinget på et meget vigtigt udenrigspolitisk område, har jeg da heller aldrig mærket nogen tilbageholdenhed hos venstre. Det var vel i en årrække omtrent venstres hovedindsats her i folketinget, at

man gang på gang rejste spørgsmålet om Danmarks markedspolitik og rejste det med henblik på isoleret dansk indmeldelse i fællesmarkedet. Der var ikke noget om, at der ikke var tilstrækkelig kompetence her i tinget til at træffe en sådan beslutning, der var ikke noget om, at det ville være principielt forkert, at folketinget pålagde regeringen at føre den og den markedspolitik. Men nu er det pludselig forkert. Nu må man, som hr. Per Møller siger, ikke detaljeret lægge forslag frem om vigtige dele af landets udenrigspolitik til beslutning her i tinget. Det mener jeg absolut vi bør. Der er intet over, intet ved siden af folketinget. Folketinget har også på de udenrigspolitiske områder sin fulde kompetence, og det bør ikke lykkes for denne regering, så lidt som det burde lykkes for den foregående eller bør lykkes for nogen fremtidig, at få hele den udenrigspolitiske debat blændet ned bag det udenrigspolitiske nævns gardiner, hvorfra meget lidt når ud til offentligheden, og hvor man i øjeblikket behandler et forslag, jeg har stillet om fra nævnet at give pressen og offentligheden en bedre orientering om de dele af nævnets forhandlinger, der ikke kan betragtes som hemmelige. Jeg håber, man følger mit forslag. Jeg er desværre ikke helt overbevist om, at man gør det.

Til hr. Gert Petersen vil jeg gerne sige, at en del af hans indlæg kunne være sparet. Det tror jeg han vil erkende, når jeg oplyser, at vi stemmer for hans ændringsforslags punkt 1, der inddrager spørgsmålet om opfordringen — det må være til erhvervslevet — om at oprette et handelskammer i Østtyskland og godkendelse af Oder-Neissegrænsen. Jeg forklarede nærmere før i mit første indlæg, hvorfor vi kan indtage disse standpunkter. Der er altså ingen uenighed mellem hr. Gert Petersen og os på disse punkter.

På klare spørgsmål bør man have klare svar, og jeg synes, hr. Gert Petersen, når han mere generelt vurderede socialdemokratiets udenrigspolitik, stillede klare spørgsmål. Jeg vil gerne svare klart på det. De standpunkter, der er fremgået af denne debat, fremgået af vort forslag til beslutning, og den argumentation, der er ført, er de standpunkter, der vil danne grundlag for den kommende socialdemokratiske regerings udenrigspolitik. Det er et klart svar. Om der